

Op Bezoek Bij KAR&ZV “De Hoop”

De oudste Amsterdamsche roeivereniging

TEKST NOOR KOSTERMAN, SJOERD HANIA & WILLEM VAN GEMERTT

LAYOUT SJOERD HANIA

Op een zonnige woensdagmiddag zijn wij in de weken van de Amstelwedstrijden met het Venster vertrokken naar de Koninklijke Amsterdamsche Zeil- en Roeivereniging ‘De Hoop’. Daar aangekomen verwelkomt Monique van Schendelen, die zich binnen de vereniging onder meer bezig houdt met de communicatie, ons vol enthousiasme. Meteen begint zij ons te vertellen over de vereniging.

GESCHIEDENIS

“De Hoop” werd op 26 mei 1848 opgericht door een aantal jonge welgestelde Amsterdammers, naar aanleiding van een roeitocht over de Amstel. Het was hiermee de eerste sportvereniging van Amsterdam en de tweede roeivereniging van Nederland. Indertijd was roeien nog iets wat alleen beoefend werd door de lagere stand, Cambridge en Oxford daargelaten. Dat rijke jonge mannen roeiden was zo bijzonder dat het de krant haalde. Deze publiciteit zorgde voor een snelle groei van de jonge vereniging binnen de bovenste stand van de bevolking. Zo werd prins Hendrik binnen enkele jaren erelid. In 1852 versterkte de band met het koninklijk huis zich verder toen koning Willem III het beschermheerschap van de vereniging op zich nam. Deze band met het koninklijk huis leeft nog steeds voort met het predicaat ‘koninklijke’ dat in 1908 ontvangen werd. In 1855 fuseerde roeivereniging “De Hoop” met de Amsterdamsche Kotter Vereeniging tot Koninklijke Amsterdamsche Roei- en Zeilvereniging “De Hoop”.

HET GEBOUW

Sinds de oprichting heeft De Hoop zich in vijf verschillende gebouwen bevonden. De eerste drie werden telkens om meerdere redenen vervangen. Één van de gebouwen brandde af, een ander omdat het aantal leden groeide. Het vierde gebouw werd ontworpen door Michel de Klerk, een toonaangevende, jonge architect. Dit gebouw, misschien wel de kers op de taart van zijn carrière, werd in 1944 op last van de Duitse bezetters gesloopt. Samen met de gebouwen van alle andere Amsterdamse roeiverenigingen: alleen de Duitse vereniging mocht blijven staan. Vanuit dit gebouw zijn onder andere de finish markering bewaard. Dit massief natuurstenen object is tot op heden te zien in de entree van het huidige verenigingsgebouw.

■ Het huidige gebouw van “De Hoop” vanaf het vlot gezien

De finish van alle wedstrijden die indertijd georganiseerd werden door “De Hoop” lag precies in lijn met deze markering. De markering stak voor de duidelijkheid van de finishlijn zodanig ver uit dat het verlicht moest worden, opdat langsvarende scheepvaart niet tegen het gebouw aan zou varen.

Na de Tweede Wereldoorlog was er een nieuw gebouw nodig. De nieuwbouw werd ontworpen door Auke Komter en in 1952 geopend. De stijl van het gebouw is voor de tijd: openheid en licht binnen werden belangrijk bevonden. Wij worden de sociëteit ingeleid. Deze zaal, want ja, zo ruim is het, heeft grote ramen met uitzicht op de Berlagebrug. Hier worden de eerste voorbereidingen voor het avondeten alvast klaargezet. Wij worden gewezen op een kroon die

■ Finish marking in de entree van De Hoop

prominent aan de muur hangt. Gelukkig is hij bewaard gebleven en hangt hij, na enige restauratie, nu prominent aan de muur. Ook een grote gietijzeren bel en de oude voordeur uit het door Michel de Klerk ontworpen gebouw zijn in ere hersteld en pronken in de sociëteit.

Net als in onze sociëteit hangt er in die van De Hoop een houten tweezonder. Zo ook met zijn eigen verhaal: In de jaren '30 van de vorige eeuw wonnen de De Hoopleiden Wim Jens en Ton Dekker (bijna) alles in een tweezonder. Dus besloot de vereniging, samen met de Nederlandse Roeibond, om speciaal voor hen een nieuwe tweezonder te laten bouwen in Engeland. Toen deze roeiers naar het EK kwamen om te winnen, maar niet eens in de prijzen eindigde,

■ Tweezonder aan het plafond van de sociëteit

was het duidelijk dat deze boot niet aan hen besteed was. Ze roeiden liever in hun 'oude' boot. Jaren later, toen de boot steeds meer in de weg lag, kon de toenmalige bootsman Cor Splinter verhinderen dat hij in stukken gezaagd werd en opperde hem aan het plafond te hangen.

■ Opgeruimde bestuurskamer

Aan een van de muren van deze zaal staat een vitrinekast gevuld met antieke beeldjes en trofeeën, veelal gemaakt van zilver. Monique vertelt wat droogjes dat sommige van deze voorwerpen bij best simpele wedstrijden zijn uitgereikt. Nu staan ze er museumachtig bij, een eerbetoon aan de leeftijd van deze vereniging.

■ Patrijspoort in de bestuurskamer

Parallel gelegen aan deze ruimte, is ook nog de “kleine sociëteit” verstopt achter een groot gordijn. Deze naam is misschien een klein beetje misleidend, want deze ‘kleine’ sociëteit is minstens even groot als onze eigen Barzolder. In tegenstelling tot onze Barzolder staat er bij hen naast een werkende voetbaltafel ook nog een volledige pooltafel. Hier besteden de jeugdroeiers tussen of na hun trainingen hun tijd.

■ Kleine sociëteit

Een andere bijzonderheid aan het gebouw is dat de kleedkamers onder de waterlijn zijn gebouwd. Je merkt hier echter weinig van als je in de kleedkamer staat, dus helaas kan je geen vissen kijken tijdens het douchen. Als laatste worden we de bestuurskamer ingeleid. Al zou je dat niet zeggen als je het Proteus-bestuurshok gewend bent. Er staat hier een keurig opgeruimde tafel te wachten, met relikwieën uit vroegere tijden aan de muur. Vanuit een patrijspoort kan uitgekeken worden naar het laatste stukje van de befaamde Amstel races.

ROEIEN EN ZIJLEN

Bij aankomst op het vlot was het flink druk. Veteranen stappen in en uit achten, jeugdroeiers komen in skiffs en C4*-en aan of zetten uit. Wij mochten meteen helpen met het te water tillen van een boot. We spreken eventjes met de jeugdcoach die in dienst is bij de vereniging. Zelf stapt hij in een skiff en vaart hij de jeugd achterna. Monique legt uit dat er bij de jeugd vooral veel vanuit de boot wordt gecoacht. Hierbij wordt voornamelijk richting Ouderkerk aan de Amstel geroeid; stad in is te gevaarlijk met de drukte van pleziervaart. Het is daarom alleen toegestaan in Cx+ materiaal.

Zoals de naam al suggereert kan er bij “De Hoop” ook gezeild worden. In Vinkeveen liggen vier polyvalken waar elk lid, met de juiste bevoegdheden, in mag zeilen. Zoals bij veel Amsterdamse verenigingen, ligt gedurende de zomermaanden een deel van de wedstrijdvloot in de loodsen op de Bosbaan, opdat de wedstrijdroeiers zich optimaal kunnen voorbereiden op het kortebaanseizoen. Afgelopen jaar zijn ze met een grote groep junioren naar Banyoles op trainingskamp gegaan.

COR SPLINTERS

Veel oude verenigingen hadden vroeger een bootsman in dienst die van origine houtbewerker is. Dit is niet anders bij De Hoop: tot hij met pensioen ging, was Cor Splinter dit meer dan 47 jaar. Als je deze

■ Houten skiffjes

Cor ziet lopen, zou je hem inschatten als een 70 jarige, maar niets is minder waar: hij is 92 jaar oud. “Cor is een meester in hout”, aldus Monique en dat is zeker niet overdreven. De loods ligt vol met houten boten die door deze Cor zijn bewerkt of zelfs gebouwd, iets waar onze eigen MatCie met grote ogen naar zou kijken.

“Altijd op tijd naar bed, niet teveel drinken, lief zijn voor elkaar, seks bijhouden.”

Nadat we in de sociëteit zijn gaan zitten, raken we aan de praat met Cor. Hij vertelt ons over hoe hij in de eerste jaren van zijn baan, geen enkele keer heeft geroeid. Als reden hiervoor geeft hij: “Ik ben gewoon een beetje gestoord”. Als Monique voor ons wat te drinken wil bestellen kijkt hij raar op wanneer we niet allemaal bier willen. Nadat we uitgelegd hebben dat sommigen intraining zijn, spreekt hij de wijze woorden: “Als je geen bier mag, moet je wel eten. Proost!” Waarna we beginnen aan ons avondeten. Tijdens het eten vraagt een van ons wat zijn advies is om zo goed oud te worden. Zijn antwoord is: “Altijd op tijd naar bed, niet te veel drinken, lief zijn voor elkaar, seks bijhouden.”

RANDOM FEITJES

Het bestuur van De Hoop is net als bij ons tien hoofden breed. Echter met net een andere verdeling: voorzitter, secretaris, penningmeester, roeien, zeilen, wedstrijd, coastal, gebouw, sociëteit, materiaal en als laatst ook een commissaris jeugd.

Ze hadden laatst een botendoop(je) van 4 Empacher backwings.

Vanaf 1916 mochten vrouwen lid worden. Echter mochten zij heel erg weinig: geen bestuurstaken, geen commissies en geen stemrecht in de algemene ledenvergadering. Ze mochten zelfs nauwelijks roeien. Er mocht namelijk niet gezweet worden, dus was de enige oplossing om te gaan stijldroeien. Pas vanaf 1946 mochten vrouwen stemmen in de ALV, parallel aan de veranderingen in de maatschappij. Hiermee kwamen er ook steeds meer roeimogelijkheden waaronder deelname aan wedstrijden.